

PRED PRAVO GOSTILNO V KRŠKI VASI SO SE ZBRALI RADOVEDNI GLEDALCI

„Samo stekleničko piva...“

Z ORGANI TAJNISTVA ZA NOTRANJE ZADEVE OD TRBOVELJ DO BREŽICE — ODGOVORNOST SOFERJEV — NEDISCIPLINIRANI KOLESAJARI — VOZNIKI IN PESCI

Odločili smo se, da skupno z organi Tajništva za notranje zadeve iz Trbovelj napravimo poskusno akcijo z ALCOTESTOM in tako ugotovimo, kako skrbne naši soferji za varen promet na naših cestah. Za to akcijo smo se odločili tudi zato, ker je bilo zadnje čase v našem okraju več hujših prometnih nesreč, ki bi se lahko končale dokaj tragično.

31 specialnih vozil in 18 traktorjev.

Te številke nas opominjajo, da promet po naših cestah narašča. Največ prometnih nesreč pa zagreše še vedno poklicni soferji, kar je razumljivo, saj so ti najpogostejše na cesti. Največkrat pa so vzrok prometnih nesreč prehitre vožnje, neupoštevanje cestno-prometnih predpisov, vinjenost in pa seveda tudi slabe ceste. In še nekaj: število poklicnih soferjev postopoma narašča, prav tako pa na drugi strani postaja število voznikov-amaterjev vedno večje. Samo v letu 1957 se je število teh voznikov povečalo za 30,8%, letos pa za nadaljnjih 82 oseb. — Pogosto so vzrok prometnih nesreč tu-

Lokah ustavili avtobus, ki vozi na relaciji Izlake—Železnika postaja Zagorje. Bil je poln potnikov in največ otrok. Sofer avtobusa, prijazen tovariš Stane B. je kaj rad pokazal vozniško dovoljenje in tudi pihnil v mehurček. Sol ni skoraj nič spremenila barve. Tovariš Stane se je nasmehnil in bil zadovoljen, kajti res je, da v službi nikoli ne pije, ker se zaveda svoje odgovornosti. Je že dolgo sofer in tudi občinski odbornik.

V Zagorju se nismo dolgo zadrževali, pač pa je mahnil proti Hrastniku in Zidanemu mostu. V Radečah tudi ni bilo nič. Gostilna Golobč na Vrhom ima po navadi vedno gose. Tokrat jih ni bilo. Naš jeep

voz 11 oseb tudi ni bilo, prekrškov je bilo nič kolikor!

Sofer je moral z nami v brežiško bolnišnico na odvzem krvi.

»Pa pustite nam soferja! Kako bomo pa šli nazaj v Zagreb?«

Odgovorili smo jim, da z vlakom, tako kot so prišli, kakor so nam povedali prvič, ko smo jih vprašali, kako so prišli semkaj.

Odpeljali smo se v bolnišnico. Stali smo v sobi za odvzem krvi. Takrat pa pravi sofer Zeljko Skorjanc:

»Kje pa smo, zaboga? Ali smo pri brivcu? Tako je dejal, ko je zagledal zdravnika v beli halji...«

Toliko ga je imel »pod kapo«, da ni vedel, kje je... Takim soferjem res ne bi smeli dati v roke vozniškega dovoljenja...

»PIHALI PA NE BOMO...«

V Brežicah smo se zadržali malo dlje. Na postaji Brežice je bilo več tovornih avtomobilov, toda »na muho« smo vzeli samo enega. Ravno so nakladali kislavo vodo — pa smo si mislili: ta pa gotovo ni pili!

Sofer Miro Krošelj še vozniškega dovoljenja ni imel pri sebi.

»Ali ste danes že kaj pili?«
»Ja, samo čaj s »šnopsum«!
»Ali nič drugega, res nič?«
»Prav nič!«

No, ko je tovariš Miro pihnil, je sol postala močno zelena. Menda zato, ker ni povedal po pravici...

Pri gostilni Budič pod avtomobilsko cesto je stal velik tovornjak. Pa smo vprašali za soferja. Prišel je in ni mu bilo videti, da bi ga bil »srknil«.

»Ali ste kaj pili?«
»Ja, sem, ampak samo eno »flaško« pive!«

»Ali res samo eno?«
»Samo eno, vina pa že štiri-najst dni nisem pils!«

No, kar začudili smo se, da je sol postala tako zelena od ene same »flaške« pive...

Bilo je okrog pol 14. ure na trgu v Brežicah, kjer stoji avtobus za prevoz potnikov na razne strani. Trije so bili pripravljeni za odhod.

Sofer Ivan Jagrič je brez pomisleka pihnil — in sol je ostala bela. Druga dva pa sta se branila, češ: »Pihala pa ne bova!«

Ker smo slutili, da sta ga oba nekoliko »srknila«, ju je

ZELENO ALI BELO?

varnostni organ pozval na odvzem krvi. Tudi temu sta se uprla.

Verjetno bosta drugače vožnje, ko bosta dobila »pozdrav« od sodnika za prekrške...

SE ENA O SOFERJU IN VOZNIKU

V Blanci smo ustavili soferja, ki je vozil tovornjak. Poiskati smo ga pravzaprav morali: bil je v neki hiši in misliti smo si: »Gotovo ga, cu-kajo!«

Toda preiskava je pokazala, da je sofer Anton Okral iz Globokega popolnoma trezen, kajti sol je ostala bela.

Vseskozi do Trbovelj so bile ceste prazne. Tudi v znanih gostiščih, ob katerih so vedno kolone avtomobilov, je bilo prazno in tiho.

Kaj, ali so že zvedeli za akcijo? — V Radečah vse tiho in mirno. No, tisti soferji, ki so ga pošteno »cukali« v Sopotih, so lahko kar veseli, da se nismo oglasili pri njih. Tam bi bilo vse zeleno...

No, pa se peljimo skozi Smarjeto in preko Marna! — Naš trud ni bil zaman. Bilo je okrog 7. ure zvečer. Pripeljemo se na vrh klanca, voz s konji, voznika pa nikjer... Kličemo in vpijemo, kje da je kdo pustil voz s konji sam na cesti. Pa je nekam odšel. Ko se je vrnil, smo ga vprašali, kje je bil. V odgovor je nekaj momljal — videli smo, da ga je malo »imel«... No, poučili smo ga, kako in kaj je, da lahko pride do nesreče in tako dalje. In krenili smo dalje proti izumrlemu Hrastniku in naprej v Trbovlje, ne da bi še kaj opravili.

Obveščevalna služba je delala — soferji ta dan niso pili... In bilo bi prav, da ne bi nikoli, kadar so v službi.

Akcija je bila zaključena. Bila je poskusna — kako pa bo v bodoče, bomo kajpak še videli.

Stane Suštar

Politični mozaik

SKRIVNOSTNA UGIBANJA

Nekaj listov na Zahodu prerokuje, da bi na pozorišču francoskega političnega življenja utednil kaj kmalu stopil general De Gaulle. Do tega zaključka so prišli, ker so oglašajo politiki in tudi novinarji, ki so poznani kot pristaši De Gaulleja. Ti ljudje so se pojavili, ker je režim vlad francoskega centra privedel državo skoraj do poloma: nobena stvar ne teče več v redu, ne vojna ne finančni položaj države. Potreben je torej človek, ki bo »rešil Francijo«. In ta mož naj bi bil De Gaulle...

Ceravno je res, da Francija drvi navzdol, ni verjetno, da bi desničarska diktatura rešila položaj. Da se ukvarjajo tudi s takimi načrti, verjetno ni izmišljeno: kjer je dim, tam je tudi ogenj...

stojim kot mladi zelenokljunec — začetnik, tukaj, ne vedoč kaj. Kdo bi se mogel okoristiti, če spravi gospodino na oni svet? Jaz, Hercule Poirot, sem si ustvarjal bedaste domneve in nisem brzdal prebujno fantazijo. Jaz, Hercule Poirot, pa sem se ovekovečil sedaj z najcenejšim grozljivim romanom. Če je praded, stari Nick, kot pripovedujejo, svoj denar zaigral, ali ga je res zaigral, sem se vprašal, ali pa ga je skrivaj kaj na stran dajal? Ali leži kje v tej stari hiši skrit. Ali je morda zakopan na vrtu? In ker sem s to možnostjo računal, moram brez sramu priznati, da sem se pozanimal pri gospodini Nick, če je dobila kdaj kakšno ponudbo za odkup posesti.

»Moj dragi Poirot, to je nasprotno, ravno odlična misel!« sem vzkliknil. Kdo ve, če niste s tem prišli na pravo pot?

Poirot je zastokal. »Sem si mislil! Oh, Hastings, slutil sem, da bo to vašemu romantičnemu, toda precej povprečnemu duhu silno ugajalo. Zakopani zakladi — kaj bi vas moglo razvneti...?«

»No, res ne vidim, zakaj...«

Zato, ker je najprejudanejša, najvsaakdanjša razlaga v devetdesetih od sto primerov najverjetnejša, me je prepričeval.

»Nato še oče gospodine — zaradi njega sem se še ukvarjal s sramotnejšimi mislimi. On je bil svetovni postopač. Recimo, da sem si dejal, da je ukradel dragocen kamen — zaradi mene, oko kakšnega azijskega božanstva. In tako so ga zasledovali fanatični, ljubosumni duhovni... Da, da, Hastings, tako globoko je padel Hercule Poirot. Tudi druge domneve sem si ustvaril glede Nickinega očeta, manj zaletela in zato verjetnejše. Ali se je morda v teku svojega nomadskega življenja drugič poročil. Ali živi kje kakšen bližji dedič kot pa Charles Vyse? Toda, tudi ta domneva ne pripelje nikamor, ker zadenemo na isto težavo: da je dediščina skoraj brezvrednostna.

»Nobene možnosti nisem zanemaril,« je nadaljeval. Niti ponudbe Jima Lazarusa gospodini Nick. Se spominjate tega, Hastings? In predlog, da proda sliko svojega deda, v soboto sem brzojavil po strokovnjaka, da si na licu mesta ogleda portret. To je bil mož, ki bi mu naj naša mala Nick — kot sem jo pisмено prosil — dovolila vstop v hišo. Predvideno, če bi bila vredna več tisoč funtov.

»Dragi moj, vendar ne namigujete, da bi tako bogat mož, kot je mladi Lazarus...«

»Ali je bogat? Videz včasih vara. Celo stara firma s svojimi palačam podobnimi razstavnimi prostori in z vsem zunanjim videzom razcveta in rasti, lahko stoji na trhljih nogah. In kaj se potem stori? Ali se dirja naokoli in toži, da slabo kaže? Ne! Kupi se nov luksuzni voz. Razmetava se z denarjem več kot navadno, živi se nekaj razkošneje. In to vse zaradi kredita, razumete?«

(Dalje prihodnjik)

FLORENTINA

XXXXII. nad,

Kapetan van Noten je prišel na sestanek polno uro kasneje. Dolgo je odlašal in razmišljal, preden se je odločil iti na ta usodni sestanek. Vse do zadnjega trenutka je čakal vrnitve svojega specialnega sla iz Pariza, ki bi mu moral prinesiti točne podatke o majorju Jocksensu in Florentini. Toda sel ni prišel, niti se ni javil. In tako kapetan van Noten ni preostajalo drugega, kot iti na sestanek. Najprej je pazljivo pregledal okoličnino, kritično zrl na okrog stoječe hiše in se celo napotil v sosednje ulice in uličice. Šele po tem ogledu se je odločil vstopiti v gostilno. In se tedaj, ko je vstopil, je bil nezaupljiv in ostro gledal okrog sebe. — Ali sem se resnično ušel? — se je stalno spraševal kapetan van Noten — ali je to vse skupaj neka strašna, resnična past? Kapetan je nervozno drobil kos kruha in gledal ljudi, ki so bili odlično razpoloženi. Florentina je ogledovala te ljudi in se neopazno smejala. Le tu pa tam ji je z obraza ušel nekakšen izdajniški lesk, nekakšen porog... Toda to bi lahko opazil le zelo pazljiv človek...

Nenadoma se odpro vrata. Vstopil je neki človek. To je Marsel, znan z imenom Jan Lotens — človek majhnih, nevarnih oči. Pravzaprav, desna roka Prospera de Zittira. Stopil je do Prosperja in mu nekaj šepnil na uho. Prosper naglo vstane. Razgovor preneha. Vsi pogledi so uprti v spoštovanega majorja Jockensa.

— Gospoda, reče Prosper — pravkar so mi sporočili, da nas čaka poslanec vojnega ministrstva, polkovnik Dady in njegov štab...

Vsi naglo vstanejo. Pred gostilno so že stala vozila. Troje limuzin, s trojico soferjev: Nestorom, soferjem polkovnika Zorena, Marselom, to je Lotensom in Ružerom, ki je delal kot brozavec. Vsi trije so bili pravzaprav sodelavci nemškega Abwehra, toda o tem nihče od Belgijcev ni niti slutil. Kolona je zdrčala vzdolž mesta...

— Prišli smo, gospoda — de Prosper. — Prosim, sledite mi.

Sli so skozi majhen park in prišli do debelih hrastovih vrat. Vse je mirno. Videti je, da v hiši ni žive duše. Prosper pritiska na zvonec. Dvakrat kratko, dvakrat dolgo. Sekunde beže... Vsi napeto čakajo. Končno se zasliši šum in vrata se počasi odpro.

Ozke, mračne stopnice. Te peljejo navzgor, v prvo nadstropje. Zdaj stopajo... polkovnik Zoren, Ther, Basten, Adam, van Noten...

Nekdo omahuje, gleda nazaj. Roko drži v žepu. In ta mu trdo stiska revolver. Zdi se, kot da sluti strašno nevarnost...

— Kaj vam je, kapetan? — ga iznenadi ženski glas. Florentina je dobro videla, da se kapetan van Noten obotavlja.

— Kaj počnete z nami? — nadaljuje Florentina in ga prime za roko. — Vas strah?

Kapetan van Noten se stresa, a se še vedno obotavlja. Potem ostro pogleda Florentino in stopi dalje...

Zgoraj, v prvem nadstropju, vise na stenah zemljevidi: generalštabni zemljevidi Rokavskega preliva, Arden, Bruslja. Trojica ljudi je zapenjala na zemljevide angleške zastavice. Za veliko mizo je sedel visok, suh človek. To je feldwebel Schwarz iz Lilla. Kot takrat v Biaritzu, bo tudi danes odigral vlogo »angleškega polkovnika«.

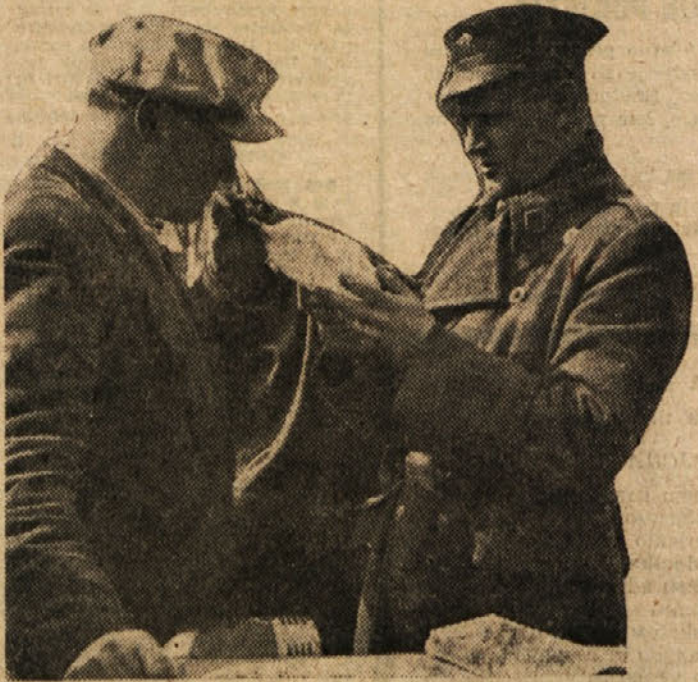
Skupina stopi v sobo. Florentina in Prosper tudi. Zoren se takoj napoti k mizi in se rokuje s polkovnikom. Potem se vsi rokujejo, izmenjavajo prijazne besede. Toda Belgijci ne opazijo, da sta Florentina in Prosper zginila.

»Polkovnik Dady« nekoliko trenutkov zastane, videti je, da je nervozen, nato z naglo kretnjo izvleče iz žepa revolver in vzklikne:

— Roke kvišku!

V istem hipu ima tudi trojica Nemcev v rokah revolverje.

Nad. sledi

ALCOTEST JE POKAZAL — SRKNIL GA JE!

AGATHA CHRISTIE

21

Hiša na sipini

KRIMINALNI ROMAN

...da se mora morilec iskati v prijateljskem krogu gospodične. »Da, mon ami, to mislim.«

»Toda današnji dogodki skoraj povsem izključujejo to možnost. Bili smo vsi skupaj, Poirot in...«

»Ali lahko o neki x — poljubni osebi prisežete Hastings, da ni zgoraj na robu klečevitega obrežja zapustila našo malo družbo. Ali je kdo med prisotnimi, o katerem lahko prisežete, da ste ga ves čas lahko opazovali?«

»Ne,« sem odgovoril počasi, ker so me njegove besede spravile v dvom, »to mi vsekakor ni bilo mogoče. Bilo je temno. Vsi smo več ali manj hodili naokoli. Nasploh sem lahko videl mrs. Rice, Lazarusa, vas, Crofta — vendar ne ves čas!«

Poirot je priklimal. »Pravilno. Zato pa je bilo potrebno le nekaj kratkih minut. Zamislite si položaj. Hastings: obe dekleti sta odšli v hišo, takoj za njima pa je neopazno smuknil morilec ter se skril za tisto sykomo sredi travnikov. Nato je stopila Nick Buckley oziroma dozdnevna Buckley ven in se mu približala na en meter in že so v kratkih presledkih padli trije streli.«

»Trije?« sem začuden vzkliknil.

»Tako je. Trije. Tokrat igra ni smel prepustiti slučaju. V Maggienen telesu so našli tri kroglice.«

»Ali ni bilo to zelo tvegano?«

»Verjetno manj kot samo en strel. Mauser pištola, kot veste, ne poča močno. Glas pok je nekoliko podoben pokanju raket in se ga tako prav lahko zamenja za pok rakete.«

»Ste našli pištolo?«

»Ne. In to po mojem mnenju neoporečno potrjuje mojo domnevo, da storilec ni bil tuje. Se pomnite, da sva bila istega mišljenja glede na dogajanje na vrtu Majestica, da je bila zato uporabljena prav pištola miss Buckleyeve, da bi se napravil videz samomora. Dobro! Hastings, sedaj se igra s samomorom neha. Morilec dobro ve, da nas s tem ne more več vleči za nos.«

Razmislil sem o tem in moral sem pritrčiti Poirotovi logiki. »In kje je po vašem mnenju pustil pištolo?«

»To je pa težko reči. Morje je za takšne stvari zelo blizu. Krepak zamah-ljaj z roko in pištola se je potopila z — nikdar več nasvidenje — na morskno dno. Seveda ne smemo to rešitev smatrati za stodoštoto — jaz vsaj, bi na morilčevem mestu tako ravnal.«

Zaradi njegove trezne preudarnosti me je spreletela rahla groza. »Mislite, da je takoj opazil, da je ubil napačno osebo?« sem vprašal pridušeno.

»Menda ne. Ho, to je moralo biti zanj zelo neprijetno presenečenje, ko je opazil pomoto!« je razkačeno odgovoril Poirot. In ne da bi se nato izdal s kakršno koli potezo, ali neprevidezno besedo — hudiča, to je mojstrsko!

Tedaj sem se spomnil čudnega vedenja gospodične Ellen ter sem o tem brez obotavljanja pripovedoval Poirotu, ki je napeto prisluhnil.

»Presenečena je bila, da je mrtva miss Maggie?« me je vprašal, ko sem končal.

»To je velično presenečenje.«

»Kako čudno! Kljub temu niso preprosta gola dejstva žalostnega dogodka očividno prav nič presenetila. Da, da, to je treba nekoliko osvetliti. Kdo je ta Ellen? Saj je za angleške pojme tako mirna in poštena. Naj bi bila ta, ki...« Umolknil je.

»Če si ogledam nezgode,« sem se oglašil, »je na primer potrebna precejšnja moč možaka, da je mogel zavlati po pečevju skajo.«

»Ni nujno, mon ami. Tukaj je velično važnejše vprašanje ravnotežja, kot sem reči, pravilna namestitve vzvoda. Ne, ne; to lahko tudi ženska naredi. Zopet je začel s svojim sprehajanjem po sobi, vendar to pot zmerneje. Na vsakega posameznika, ki se je večeraj zadrževal v Nickini hiši, pade sum. Nič manj pa ne mislim, da pridejo domači gostje komaj v poštev, to so bili le bežni znanci, ter ni med njimi in malo gostiteljico nobene zaupljivosti.«

Charles Vyse je bil prav tako povabjen,« sem ga spomnil. »Seveda, tudi to ne smemo prezreti. Po logičnem zaključku in on še najbolj sumljiv.«

Obupan si je Poirot segel z roko v lase in sedel na stol meni nasproti. »Volja — vedno se vrnemo k eni in isti stvari nazaj: motiv! Dognati morava motiv, Hastings, sicer ne bova nikoli razumela zločina. In pri vsem tem